

Waldorfská pedagogika



Zuzana Boková
Veronika Uhrová

Historický vývoj

- první škola tohoto druhu 1919 ve Stuttgartu
- Rudolf Steiner
- Camphill
- antroposofie
 - fyzická, duševní a duchovní realita



Charakteristika škol

- nestátní (?)
- volné (svobodné)
- koedukované
- všeobecně zaměřené



- vhléd duchovně rozvinutého učitele
- vývojové potřeby každého žáka
- výchova ke svobodě (nikoli svobodná výchova)

Cíle pedagogiky

- plný a harmonický rozvoj vnitřních sil jedince

3 skupiny cílů (Trostli, 1988):

1. jasné, logické a tvořivé myšlení, sebepoznání

2. hluboký cit, citlivost ke krásnu,
k vnějšímu světu, k druhým lidem

3. vůle k pozitivním aktivitám,
k práci pro sebe i druhé



Klíčové pedagogické principy

Dle vývojových kroků:

1. sedmiletí: imitace
2. sedmiletí: autorita
3. sedmiletí: partnerství

Úprava učebního plánu
dle potřeb a vývojových
možností dítěte



Učitel

- kultivace schopnosti vhledu do člověka a jeho vývojových potřeb



Učební plán

- bohatý – snahou je zohlednit rozmanitost schopností a nadání dětí-> dát možnost každému vyniknout
- na základním stupni předměty povinné pro všechny
- holistický
- antropocentrický

- intergrativní
 - epochové bloky
 - umění
 - souladu mezi vědou, uměním a náboženstvím



Specifika výuky

- užší téma, které je probráno do hloubky
- učební materiály vytvářeny žáky nebo učitelem, absence učebnic



Náplň výuky a hodnocení

Výuka:

- široký, nesespecializovaný základ
- věda + umění + duchovní hodnoty
- zaměření na praktické i umělecké obory
- praktické činnosti, které absolvují chlapci i děvčata (práce se dřevem, háčkování, zahradnictví, zeměměřičství..)
- prolínání témat a předmětů
- zařazování pohybových aktivit

Hodnocení:

- slovní hodnocení, které ukazuje přednosti i obtíže dítěte

Organizace výuky

- epochový blok (část rytmická, vyučovací a vyprávěcí)
- členění vyučovacích jednotek teoretických, uměleckých a praktických aktivit do sekvence v průběhu dne
- rozdělení předmětů do 3 skupin:
 - trivium, dějepis, zeměpis a přírodní vědy
 - cizí jazyky
 - umění, řemesla a tělesná výchova




Pozitiva waldorfské pedagogiky

- samostatnost, komunikativnost
- motivace, iniciativnost
- spontaneita, individualita
- umělecké, rytmické prvky



Námítky proti waldorfskému školství

- Jednostranné zaměření na duchovní stránku
 - **Náboženský** charakter školy
 - Absence výchovy ke **kritickému myšlení**
 - Nedemokratická výchova dětí ve WŠ
 - Strnulost pedagogiky
- 
- A photograph showing two young children sitting at a wooden table in a classroom, engaged in a painting activity. They are using brushes to apply yellow paint to a circular shape on a piece of paper. A yellow cup is visible on the table. The children are focused on their work, and the setting appears to be a typical classroom environment.
- Individuální přístup učitelů
 - Málo diferencovaná výchova
 - Neinformovanost rodičů o antroposofické podstatě školy

Námítky proti waldorfskému školství

- Životní etapy
- Pozdní výuka čtení
- Rytmicita ve výchově
- Absence učebnic
- Absence moderních audiovizuálních prostředků
- Vazba na jediného učitele



Použité zdroje

- SVOBODOVÁ, J. Výběr z reformních i současných edukačních koncepcí. Brno: MSD s.r.o., 2007. ISBN 978-80-86633-93-0.
- HEŘT, J. *Antroposofie a waldorfské školství* [online]. Sisyfos [cit. 3. března 2013]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.sysifos.cz/index.php?id=vypis&sec=1165077007>>.
- *Stručně o waldorfské pedagogice* [online]. [cit. 6. března 2013]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.iwaldorf.cz/wald_ped.php?menu=ped-owa >.